

دلایل شکست مشروعیت‌سازی حکومت

۲۹ شهریور ۱۴۰۳ ساعت ۱۳:۳۶

پدیده فرسایش مشروعیت به دلیل برنامه‌های توسعه و حرکت‌های فرهنگی مخالف مذهب در جامعه‌ای با باورهای مذهبی، موجب گردید تا اندیشه تحول که از بیماری عدم تناسب رنج می‌برد نه خود صاحب مشروعیت باشد و نه مشروعیت آفرین.

حکومت پهلوی به خوبی می‌دانست که از نظر مشروعیت با چالش‌های فراوانی روبرو است. از این رو تلاش‌هایی را برای کسب مشروعیت خود به کار بست. بخش عمده‌ای از این تلاش‌ها در دهه ۱۳۵۰ آغاز شد؛ اما نتیجه آن چیزی جز شکست نبود:

«گام‌های آخرین حکومت پهلوی گام‌هایی شتابان و نامطمئن بود. اگر چه حکومت مدتی بود که سیاست کاهش فشار را می‌آموزد و با چنین آزمونی در کنار پاسخ دادن به فشارهای خارجی به ویژه از سوی ایالات متحده برای بازگذاشتن سیستم قصد داشت تا از فشار برنامه‌های اقتصادی و نظامی یک دهه‌ای خویش بکاهد و مشروعیت خویش را تقویت و نهادینه سازد؛ اما پدیده فرسایش مشروعیت به دلیل برنامه‌های توسعه و حرکت‌های فرهنگی مخالف مذهب در جامعه‌ای با باورهای مذهبی، موجب گردید تا اندیشه تحول که از بیماری عدم تناسب رنج می‌برد نه خود صاحب مشروعیت باشد و نه مشروعیت آفرین. گام‌های نامطمئن شاه که در حرکت‌های رفت و برگشتی حکومت، میان رهیافت‌های گوناگون اعمال قدرت، حفظ وضع موجود یا ادامه کاهش فشار قرار داشته در مقابل جریانی مطمئن از مقاومت و مبارزه که به تدریج چهره یک انقلاب با رهبری دینی را به خود می‌گرفت قرار می‌گیرد بدین ترتیب مشروعیتی فرسوده در مقابل مشروعیتی جوشان رنگ می‌بازد، حکومت به سرعت به سوی افول و از کارافتادگی همیشگی پیش می‌رود.»

منبع: حمیدرضا ملک‌محمدی، از توسعه لرزان تا سقوط شتابان: توسعه اقتصادی، نظامی و بی‌ثباتی سیاسی رژیم پهلوی دوم (۱۳۵۷-۱۳۴۷) تهران، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۸۱، صص ۲۴۴-۲۴۵

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/49813/دلایل-شکست-مشروعیت-سازی-حکومت>